

Socijalizem v luči zdravega razuma.

(Dalje.)

8. Socijalizem in vera.

c) Ali more biti katoličan socijalist?

Socijalisti tudi tako-le modrujejo: "Vera je privatna stvar. Vsak posameznik je lahko veren ali pa brezverec, je lahko protestant ali katoličan, mohamedanec ali jud, to je njegova stvar, za to se mi ne brigamo in se tudi bodoča socijalistovska država ne bo brigala. Vsak bo lahko molil k svojemu bogu kakor bo hotel, mi mu tega ne bomo branili. Le socijalistična vlada bo brezverska."

Tako govorijo, kadar hočejo posebno katoličane vloviti in vjeti na rdeči lim. Prigovarjajo jim, saj boste lahko katoličani tudi kot socijalisti, saj vam mi tega ne bomo branili, delavske interese pa imamo tako skupne.

Cele knjige in brošurice so že spisali o tem, da bodo tudi katoličani lahko socijalisti.

Tu se zopet kažejo socijalisti kot lažnjiveci in hinaveci največjega kalibra, proti katerim so bili pokojni farizeji še pravi zababniki.

Socijalist namreč mora biti ali lažnjivec ali hinavec, ali terorist, ali bogokletnik, ali predrznež, ali obrekovalec ali pa

vse skupaj, drugače ne more svojega blaga prodajati.

Katoličan veruje v Boga in Kristusa, in na sodbo pravičnega sodnika po smrti, socijalist pa uči, da človek pogine, kakor pogine pes in je ž njim pri kraju.

Katoličan veruje v posmrtno življenje socijalist oboje taji in smeši.

Katoličan časti in spoštuje sveto pismo kot od Boga navdahnjeno knjigo, kjer je zapopadeno božje razodetje, kjer se nam tako ganljivo in pretresljivo popisuje življenje, trpljenje in poveličanje našega Zveličarja, socijalist sramoti sv. pismo, pravi da laže, da so to samo stare judovske bajke, da jim ni čisto nič verjeti.

Katoličanu je milo in drago čiščenje Marije Device in svetnikov, socijalist pa smeši in zasramuje na najpodlejši način Marijo in svetnike in se norčuje iz Marijinih častilcev, iz cerkve, iz molitve.

Katoličan posvečuje nedeljo kot Gospodov dan, socijalist se temu smeje, in pravi, da se sme praznovati le prvi maj kot socijalistični praznik.

Katoličanu so dragi zakramenti, pred vsem mu je še v veliko tolažbo spoved in sv. euharistija, socijalist se zopet iz zakramentov norčuje in bogokletno piše o zakramentu presv. Rešnjega Telesa.

Z eno besedo: Ni ga katoliškega nauka,

ni je cerkvene naprave, katere bi še socijalisti ne bili opljuvali, sramotili, osmešili, zaničevali, tajili, zanikali, obsodili.

To imenujejo socijalisti: "Vera je privatna stvar!!"

Vse je napačno, kar je v katoliški cerkvi, vse je prav, kar je socijalističnega!

In ti ljudje, ki brizgajo svoj strup pri vsaki priliki na katoliško cerkev, drznejši pri tem še trditi, da bo v socijalistični državi katoličan lahko spolnoval svoje verske dolžnosti, da bo imel vsa verska tolažila, da ga nikdo ne bo oviral pri izvrševanju verskih zadev!

Socijalisti pa učijo, da je duhovnikovo delo neproduktivno, da je neumnost prispevati za cerkev in duhovnika, da je vse, kar stori katoliški duhovnik, humbug.

Kdo bo torej pod socijalistično vlado, vprašamo, skrbel za katoliške cerkve, kdo vzdrževal duhovnike, kdo se bo brigal za duhovniški naraščaj?

Stavile se bodo le fabrike in delavnice, ker izvršujejo produktivno delo po socijalističnem nauku, cerkev pa se briga le za dušo, katere pa socijalist ne pripozna, torej socijalistična vlada že po svojih zakonih ne bo smela staviti cerkve.

Duhovnik dela za dušni blagor duš njemu izročeni; tudi on ne bo našel milosti v socijalističnih očeh; tudi njega mora vlada nagnati na delo v fabrike, ker ne opravlja po socijalističnem katekizmu produktivnega dela.

Zato in ravno zaradi tega razloga tudi ne bo semenišč, kjer bi se izgojevali mladi duhovniki, ker to je popolnoma zoper princip socijalistične države.

Kdo bo torej katoličanom, ki bi se nahajali v socijalistični državi, delil sv. zakramente, kdo opravljal daritev sv. maše, kje bo iskal tolažila veren katoličan za slučaj smrti?

Ali bo morebiti Kristan ali Zavrtnik poleg vseh drugih služb še opravljal službo katoliškega duhovnika?

Tudi Združene Države so glede vere indiferentne, to je se ne utikajo v versko prepričanje posameznika, toda je velik razloček med vlado Združenih Držav in pa med bodočo socijalistično državo.

Z. D. pustijo vsakemu prosto, da gradi cerkve in skrbi za duhovnike, če ne se same za verske zadeve ne brigajo.

Toda prosto je vsakemu, da izvrši svoje verske dložnosti in da svojo vero kaže tudi na zunaj.

Kje na svetu najdete več cerkva kakor ravno v Združenih Državah?

Drugače bi bilo v socijalistični državi.

Tam bi bilo nemogoče vsako zasebno osebno premoženje in imetje. Država bi imela vse, posameznik nič.

Država bi bila "boss", posameznik bil suženj.

Ne imel bi s čim in ne smel bi si za postaviti niti kurnika, kaj še le cerkev.

Država bi cerkve ne stavila, ker bi bil po svojem nauku brezverska, posameznik bi ne imel sredstva za to.

Ne bilo bi — bogoslovja in semenišč, ker država bi jih ne stavila, posameznik pa bi ne imel beliča.

Saj denarja sploh ne bo, vsak delavec bo dobil nakaznico, za katero si bo kupil "grocerijo" in obleko. Drugega ne bo dobil nič.

Ne bilo bi torej več mladih ali novih duhovnikov, kar bi bilo sicer socijalistom silno všeč, toda slabo za dobre in praktične katoličane.

In če bi celo iz kakega drugega planeta duhovniki prišli, na pr. iz Marsa, ne mogli bi živeti, ker posamezniki bi jim niti hrane ne mogli dati, država pa bi jim nič ne pomagala, ker "ne producirajo produktivnega dela".

In če bi še vse to se dalo na kak način premagati, bi že brezverska in hienska rdeča natora socijalistična ne dopustila, da bi shajali in vsaj životarili katoličani med socijalisti.

Pomislite samo to!

Ako že zdaj, ko še nimajo nikjer nobene oblasti, ko še ne morejo udejstviti svojih rabelskih nauk, ako že zdaj, pravim, tako nesramno pišejo in lažejo o katoliški cerkvi, o zakramentih, stoinstokrat eno in isto laž ponavljalo, se na najostudnejši način norčujejo iz vsega, kar je sveto katoličanu — kaj bodo še le potem storili, kadar bi imeli vso moč v svojih rokah!

Pregovor pravi, da česar je sree polno, rado gre iz ust. Socijalisti smrtno sovražijo katoliško cerkev, in bi ji rajši danes kakor jutri prizadjali smrtni udarec, toda tega še zdaj ne morejo, ker so brez moči, ker so veliki samo na jeziku mali pa v dejanju.

Prvo njihovo dejanje, zapomnite si to, kadar bi zasedli stolec vesolnega sveta, bi bilo da bi ubili in uničili katoliško cerkev.

Kdor čita njih spise, kdor je slišal že kdaj govoriti takega socijalističnega prisiljenca, bo rad pritrnil, da govorim resnico.

Kar mačka rodi, vse miši lovi, mačka nikoli ne pozabi miši loviti, tako tudi socijalist ne sovražiti katoliške cerkve.

Zdaj jo sovraži samo v spisih in z umazananim jezikom, ko bi pa prišel do moči, pa bi jo popolnoma izkoreninil.

To povejte tistim, ki bodo prišli k vam s hinavskim obrazom, da je tudi katoličan lahko socijalist.

Socijalist tako sovraži katoliško vero, da je večasi ne samo žalostno, ampak celo smešno.

Naj vam povem samo en slučaj.

Neko društvo je imelo sejo v veliki in znani slovenski naselbini. Pri društvu je bilo tudi par socijalistov.

Na dnevnem redu je bila tudi sprememba pravil.

Predlagatelj vstane in začne čitati pravila, ki bi se naj pri posameznih točkah predrugačila.

Komaj prečita prvo besedo in sicer reče: "prvo poglavje", že vstane nek prebrisan socijalist in pravi: "Predlagam, da se izpusti beseda poglavje in nadomesti z drugo besedo."

"Zakaj?" ga vprašajo.

"Zato, ker beseda "poglavje" stoji v sv. pismu".

Ali si morete misliti večjo modrost? Potemtakem moramo črtati skoro vse besede iz besednjaka, ker skoro vsaka beseda, ki jo rabimo dandanes, stoji v sv. pismu.

Potem ta ljubi socijalist ne sme rabiti ne besede kruh, ne suknja, ne sodrug, ne svoboda, ne bodočnost, ne delo, ne plačilo, ne trud, ne znoj, sploh nič.

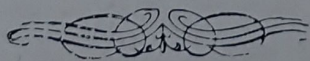
Pojdite rakom žvižgat in ribam pet, vi rdeči reformatorji! Dokler boste take bedarije trosili v svet, še ne bo kmalu vaše države!

Ko so živali zbirale med seboj župana, so marsikaterega kandidata zavrgle z besedami: "Le-ta nam županil ne bo!"

Tako tudi mi zakličemo na koncu tega poglavja: "Socijalist nam gospodaril ne bo!"

Prihodnjič pa kaj o imenitni rdeči "internacionali", ki ni internacionala.

(Dalje prih.)

KO VATE GLEDAM...

Nežika Lužar.

Ko vate gledam, širni svet,
kako se pač mi studiš,
vsaj kakor senca mine spet
prav vse, kar ti mi nudiš!

Življenje naše tolkanj cenjeno
kako je vendar kratko!
Grenkobo skriva nam samo,
kar je na videz sladko!

Zastonj je jok, zastonj solze,
ko enkrat je prepozno!
V plačilo njim, ki mu slede,
daje gorje le grozno!

Zato pa sree, le zapri
prav skrbno se pred svetom,
nikoli da ne preslepi
z mamljivim te obetom! !

Kraljica devic.

Oktober, 1915.

Ima, kar je hotela....

Mary je bilo slovensko dekle, kakoršnih imamo veliko med slovenskimi dekleti. Ni bila pobožna, pa tudi slaba ni bila. Doma je imela strogo mater, ki je pazila na njo dan in noč, da bi se ji ne izgubila.

Toda Mary je silno rada plesala. Zato so se ji pete nehode vzdigovale, kadarkoli je bil v bližini gostilni ples. Harmonika je odmevala svoj enakomerni "tam — ta — ta, tam ta ta" iz odprtega okna gostilne, zakaj godec Rojč je vedel, da je ta "tam—ta—ta—tam ta—ta" za mlade vročekrvne pete, to kar je elektrika za električen motor. Vsedel se je zato najraje k oknu, da je kakor divji petelin na smreki klical zlasti dekleta cele vasi v gostilno. Seveda je gostilničar vedel za to Rojčevo premetenost in mu vedno kako kronico navrgel, češ: "ti dober za me, jaz za te."

Mary, tedaj še Micka, je navadno pri taki priliki šla na vrt in poslušala ta prijetni "tam—ta—ta". "Pridi sem! Pridi sem," se ji je zdelo, da jo kliče ta zapečljiva Rojčeva harmonika.

"Plesišče po gostilnah je vragov semenj", ji je pridigovala skrbna mamica. "Nič mi ne boš hodila!"

"Zakaj pa vse druge lahko gredo, pa zato še ni nobena slaba. Mati, kar pustite me!" je prosila skoro jokaje mater.

"Nič mi ne boš hodila! Nobeno pošteno dekle ne hodi plesat po gostilnah! Poglej Gorjanovo, poglej Matevškove, poglej Kovačovo! Pa vendar žive!"

"Nič, mati, kar pustite me. Samo za pol ure."

Včasih je Micka zmagala in preprosila

mater, da jo je pustila za kak kratek čas. Največkrat je pa bila vsa prošnja zastoj. V takih slučajih je bil seveda celi teden "velik rivec", da je mati morala po dvakrat, trikrat vprašati, da je dobila kratek, morda žaljiv odgovor.

Dostikrat je pa znala Micka mater prevarati, da gre tja ali tja, k tej ali oni prijateljici, v resnici je pa šla po ovinkih, za gostilno skozi zadnja vrata in se poveselila.

V takem slučaju je bila Micika silno sladka z materjo, ker se je bala nevihte, ako bi izvedeli, kje je bila.

"V Marijino družbo boš vstopila", ji je rekla nekoč mati, ko je prišla iz cerkve. "Oznanili so, da bode slovesen sprejem na Marijin praznik. Jaz ne vem, da si taka, da se sama ne zmisliš tega. Druge gredo same. Ti pa nič, nič! Bog se usmili! Le zakaj bi bila taka?"

"Saj sem tako tudi dobra! Poglejte Jeranovo! V družbi je bila, pa kaj je danes!"

"V družbo boš šla, pa je mir besedi! Nočen, da bi bila naša slabša od drugih!"

In to je obveljalo. Micika je vstopila v družbo. Mislila je tudi res sama, da noče biti slabša od drugih. Vsaj so skoro vse druge v družbi in veliko jih je, ki jih je videla vkljub temu na plesišču. Če se te skrijejo, da jih ne dobe ne stariši, ne gospod kapelan, se bode ona tudi.

Toda, ko je bila enkrat v družbo sprejeta, je imela nad seboj še več nadzornikov. Mati jo na ples sploh ni več spustila, češ, kaj bodo gospod rekli, ako zvedo, da je naša bila na plesu. Ne! Tega ne dovolim!

Uti na plesišče pa tudi ni bilo tako lahko, ker je bilo več društvenc doma prav tik gostilne. In res, pustno nedeljo se ni mogla več premagati in zmuznila se je v gostilno. Toda tajnica jo je videla skozi okno in še vse druge, ki so bile z njo. Kajpada je bila velika nevihta najprej doma, potem pa še pri shodu.

Tako se Micika doma ni prav nič več dobro počutila. "Saj nisem v ječi", se je večkrat kregala sama s seboj. "Saj je človek samo enkrat mlad. Kaj bi človek bil tak pobožnjak! Ko bodem stara, kakor mati, bom pa jaz ravno tako mislila. Toda sedaj . . ."

V spomladi je bilo, ko je pisala Kovačeva Pepca iz Amerike, kako se tam dobro zasluži. \$20.00 na mesec zasluži. Sto kron, pomislite, kaj zasluži ena dekla. In zašumelo je med dekleti po celi župniji.

"Sto kron na mesec"!

Kjer sti dve stali pri plotu ali pred vrati, na polju, če si šel mimo njih, vjel si besede "sto kron na mesec".

"Da v Ameriko grem!" je sklenila tudi Micka. Tam ne bode sitne matere, tam ne bode tercijskih odbornic Marijine družbe. Prosta bodem in vsako nedeljo bodem lahko šla plesat. To bo krasno življenje! In krasno blesteči zlati gradovi so se zasvetili v njeni domišljiji, kateri jo baje čakajo v Ameriki.

Težko je bilo pregovoriti stariše, zlasti mater, da bi jo pustili v Ameriko.

"Pa bom šla in bom šla!" je rekla.

"Nikar, hčerka moja! Ostani doma!" In mater je silno bolelo srce, ker je poznala svojo hčer.

"Pomislite, mati, vsaki mesec Vam bom lahko vsaj 10 kron poslala. Ali ne bode to dobro tudi za Vas. Sto kron na mesec bodem zaslužila, pomislite".

Da teh sto kron na mesec je preslepilo slednjič tudi mater in privolila je ter preskrbela Micki potnino. In Micka je odšla in znjo še par drugih, ki so si enako zaželele več prostosti, več plesa in več denarja.

* * *

Dve leti je že, kar je Mary v Ameriki. Bila je po raznih službah. Iz kmečke Micike se je razvila v lepo Miss Mary, katero

bi doma v vasi več ne poznali. Poskusila je že marsikaj v tem času, vendar sto kron na mesec je pa res zaslužila in še več. Tudi prostost je marljivo uživala in se veselila svojih mladih let. Videl si jo na vseh zabavah, na vsakem plesu, na vsakem pikniku. Samo v cerkvi je nisi videl veliko.

"Sem na službi, kako naj morem v cerkev?" se je izgovarjala. "Saj bi me gospa tudi ne pustila". V resnici pa Mary ni veliko svoje gospodinje nadlegovala s prošnjami za dovoljenje za cerkev.

"Ali veš, da imajo v New Yorku lepo slovensko Marijino družbo"? govorila ji je Jernačeva Francika, oziroma Frances, ki je pa v New Yorku še več v cerkev hodila, kakor pa doma. Prišla je namreč na prvo službo k dobri katoliški gospej, ki jo je vsako nedeljo vzela seboj k maši in pogosto k sv. obhajilu.

"Jaz sem že pristopila. Oznanili so, da se mora vsaka, ki je bila doma v družbi, tu prigrasiti, drugače bodo sporočili tudi domov, da bode tudi doma izbrisana."

"Saj nisem prišla v Ameriko, da bi hodila v cerkev. Kje pa morem? Gospodinja me ne pusti!"

In res vse prigovarjanje je bilo zastoj. Mary ni hotela v družbo, temveč se je celo og'balala vseh deklet, ki so bile pri družbi. Zato je pa toliko pridneje obiskovala nedeljske plese v slovenskem saloonu.

"Danes so te izbrisali iz Marijine družbe", ji je povedala Jernačeva "in to bodo sporočili tudi domov".

"Pa naj me! Kaj me briga! Kaj meni mar Marijina družba. Saj brez te tudi lahko pošteno živim. Koliko jih je, ki so pri družbi, pa poglej kako žive!"

"Kakor hočeš, Mary!" je rekla Frances in jo od tedaj žalostna pustila popolnoma pri miru.

Od tedaj je še bolj opuščala vse, karkoli bi jo moglo spominjati na pošteno in krščansko življenje. Svetinjo je vrgla proč. "Čemu mi bo ta neumnost! To je za tercijske!" K spovedi že preje ni hodila več kot dvakrat na leto. Od tedaj niti enkrat ni šla več.

"Kako je Vaše ime", jo je nagovoril slovenski duhovnik pri neki zabavi, ko jo

jo slučajno dobil skupaj z društvenco, katero je poznal. Sramovaje se mu je povedala svoje ime.

"Tako? Pa Vas nič ne poznam! Ali ne pridete nič blizu cerkve?"

"Saj nimam časa. Ne morem! Služim!"

"Več kot polovico deklet Marijine družbe služi, pa vendar pridejo!"

"Naj! Toda jaz ne morem!"

"Zakaj pa v Marijino družbo ne stopite?"

"Saj je bila doma. Ali se spomnite, da ste pred nekaj meseci izbrisali neko Mary L., ki je bila doma sprejeta, tu pa noče spadati v družbo?"

"O, Vi ste ta revica? Mary, Mary, kaj pa mislite?"

Pobesila je osramočeno glavo in se izgubila v množico ljudi, ki je bila na zabavi.

Duhovnik je od tedaj ni več videl. Tudi tovarišice jo niso več videle. Izgubila se je popolnoma. Nihče ni vedel več, kje je ali kako je. Prijateljice, ki so jo poznale in vedele za njeno lahkomišelnost so se pogosto spominjale v molitvi in tudi pri društvenih shodih je g. duhovni vodja večkrat dodal "Očenaš za neko izgubljeno društvenco."

* * *

Dve leti sti zopet mirno potekli v večnost. Saj čas beži, kakor bi ga največji ruski kanoni podili.

"Gospod, oprostite, da Vas motim", odgovorila je slovensko dekle slov. župnika v New Yorku v njegovi pisarni nekega poletnega dne.

"Kaj morem storiti za Vas? Kako je

Vaše ime?" vpraša duhovnik ljubeznjivo in ji seže v roke.

"Ali me več ne poznate?"

"Ne morem se spominjati."

Bledo obličje dekleta oblije lahna rdečiča. Razburjenost se ji je brala na obrazu. Ko duhovnik natančneje pogleda v ta prepadli obraz, vedel je takoj, kaj in kako je z njo.

"Jaz sem Mary I. . . ." — in še bolj zardi. "Ali se spominjate, ko ste me pred dvema leti iz družbe izbrisali?"

O, da, da! Se spominjam! Vi ste ona?"

"Da", odgovori polglasno in pobesi glavo, Solze jo zalijejo. Srce polno tuge in britkosti ji je zatrepetalo. Kakor zgubljen sin pred svojim očetom, zajokala je in zaihtela.

Duhovnikovo srce je vstrepetalo in zasmilila se mu je sirota. Vedel je takoj vse.

Zopet "stara zgodba in vendar vedno nova", si je mislil in solze so mu silile v oči.

Pustil jo je, naj da duška srčni svoji boli. Vsaj take solze kesanja, kakor hladeči balzam padajo na srčne rane.

"Kaj se je zgodilo, Mary!"

"Saj me vidite."

"Da, revica, vidim!"

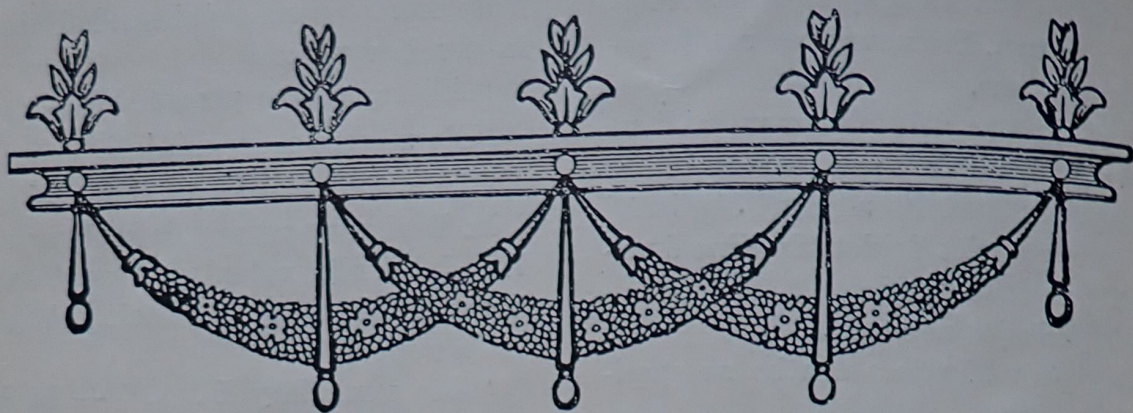
"Prevaral me je!"

"Zakaj si mu pa verjala."

"Ker sem bila neumna."

Seznanila se je na plesišču z mladeničem. Začela je hoditi z njim po plesiščih. Nasledki tega znanja — — — tu so! Ko je fant to videl, je pobegnil. In ona — — — ima, kar je hotela.

V boju zoper samega sebe.

P. Benigen Snoj, O. F. M.

(Dalje).

Greha se moramo varovati, pa to naj se vrši na miren način, ne da bi se vznemirjali in begali; kajti sicer bi vtegnili na begu pasti in tako dati sovražniku priliko, da nas umori. Celo kadar delamo pokoro, naj se zgodi v miru, tako da moremo reči se spokornim Ezekijem: "Glej moja najhujša bridkost mi je postala v mir."

Edino greh nas mora ozlovoljiti, pa tudi s to nevoljo se mora združiti sv. radost in tolažba. Kdor se je Bogu popolnoma daroval, se ne žalosti nad ničemur drugim, nego samo zaradi žaljenja, katero je prizadel Bogu. Ta njegova žalost pa preide v sicer globoko pa mirno in krotko ponižnost in spokornost, ki stori, da se vzdigne poln zaupanja na božjo dobroto in brez ne volje in jeze.

Rečem enkrat za vselej: ne jezite se vendar, ali vsaj ne vznemirjajte se zato, ker ste bili zbegani; ne razburjajte se, ker ste bili vznemirjeni; ne bodite v strahu, ker ste bili vznepokojeni, temveč upokojite zopet svoje srce in je izročite čisto mirno v roke božjega Zveličarja. Utrujate se čedalje bolj v potrpljenju s samim seboj, četudi se zavedate dobro svoje revščine. Pazite skrbno, da se ne vdete zmotnjavi, ako ste se pregrešili v kaki reči. Obudite takoj dejanje ponižnosti in to s krotkim in ljubeznivim sreem. Na to se zaupno zatecite k dobrotljivemu Bogu trdno prepričani, da dobite od njega potrebno pomoč za popoljšanje. Ako ste grešili — naj bo že ka-

koršenkoli greh — prosite čisto mirno Boga odpuščanja; recite mu, da ste zagotavljeni o njegovi ljubezni in odpuščanju. Tako storite vsikdar in sicer čisto priprosto in mirno.

II. POGlavJE.

4.

Da bi tem vspešneje preganjal tako škodljivi nemir, odkriva sv. Franiček Saleški vsakemu njegov navaden, če ne edini vzrok, ki je lastna ljubezen in sebičnost. Že sv. Terezija je rekla: "V resnici ponižen človek se zaveda svoje krivde in zato žaluje. Njegova žalost pa ni nemirna in zbegana; tudi mu ne otemni duha in ne potere srca, nasprotno ga še le prav potolaži. Z ene strani občuti duša žalost zaradi razžaljenja božjega, z druge strani pa čuti toliko več zaupanja v božje vsmiljenje. Dobro sicer pozna svojo ničnost in nevrednost pa hkrati časti Boga, ki je imel ž njo toliko potrpljenja.

Nasprotno pa hinavska ponižnost, ki izvira od hudobnega duha, ne vidi nič dobrega. Misli, da hoče Bog vse pokončati z ognjem in mečem. To krivo ponižnost je iznašel res sam satan. In ta njegova iznajdba je izmed najbolj škodljivih, prekanjenih in zvijačnih, kar jih poznam."

To je vzrok zakaj je nemir po grehu tako pogostno, da vsakdanje zlo. "Poniževati se zaradi svojih slabosti, pravi nek svet

Oktober, 1915.

...nik, je gotovo prav dobro; toda malo
...ki to prav umejo. Vznemirjati in je-
...se zavoljo njih, pa zna vsakdo. In ven-
...je to slabo, ker se za takim nemiro
...srdom tako rada skriva lastna ljube-
...en.”

Isto sodbo potrjuje Friderik Ozanam
prav duhovito, ko pravi: “Dvojen je na-
puh: prvi, ki stori človeka zadovoljnega se
samim seboj in ta je navaden, ter ne zelo
škodljiv; drugi, ki stori človeka nezado-
voljnega se samim seboj, ker se je namreč
nađejal velikih reči o sebi, pa se je varal
v svojem pričakovanju. Te vrste napuh je
jako premeten in nevaren.”

Sv. Frančišek Saleški preganja to pod-
krinko ponižnosti prikrito lastno ljubezen
povsod, kjerkoli jo le zasledi. Kakor je n.
pr.: ona prenapeta gorečnost, kateri se
vda človek ne zato, da bi se poboljšal, am-
pak da bi zvedel ali se je res poboljšal;
ona skrivna jeza, ki se noče nikdar upoko-
jiti zaradi svoje vesti, ali se pa prepusti,
kedar ji je to bolj prikladno popolni brez-
skrbnosti češ, da se itak nemore poboljša-
ti; ona pobitost, kateri se preda; ono ved-
no in izključno premišljevanje o samem
sebi in o svojih napakah; ona potreba, ki
ga sili, da vzdihuje in toži — bolj pred
ljudmi nego pred Bogom — na tihem
želeeč, da bi ga drugi pomiloali in obžalo-
vali. To vse omenja modri učenik in pojas-
njuje, da izvira vse tako čmerenje iz lastne
ljubezni.

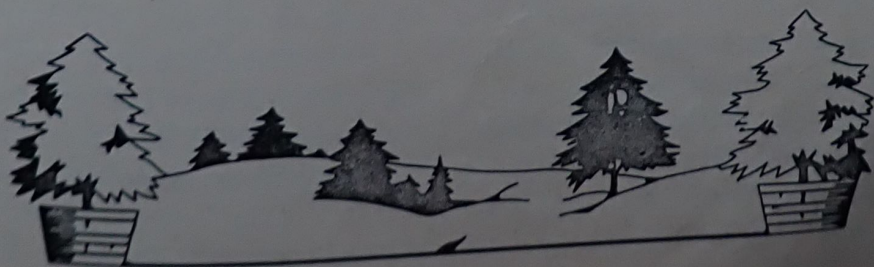
Izmej najboljših vaj v krotkosti je ta,
ako smo krotki sami do sebe, da se namreč
ne jezimo ne na se ne na svoje napake. Pa-
met sicer zahteva, da resno obžalujemo
storjene grehe, toda ona neče, da se nam
kešanje sprevrže v nekako jezo, srd in to-
gato. V tem se zelo pregreše mnogi, ki se
potem, ko so se razjezili še jeze, da so bili

jezni, so nevoljni zato, ker so bili nevoljni,
in se togote zato, ker so bili togotni in tako
vedno goje jezo v svojem sreč. Čeravnò se
zdi, da bi druga jeza morala ukončati pr-
vo, pa stori, da pri privi priliki jeza vzki-
pi v še večji meri. Razen tega napeljuje ta
jeza, srditost in togota, ki jo ima kdo do
samega sebe, v prevzetnost in prihaja le iz
lastne ljubezni, ki se žalosti in bega, ker
vidi, da smo še tako nepopolni.

Ko se sramujemo svojih grehov se ne
smemo pri tem užalostiti in vznemiriti,
kajti tedaj prihaja ta sramota iz lastne
ljubezni, ki se jezi zato, ker nismo popolni.
Tu ima torej prvo mesto ne ljubezen božja,
ampak napačna ljubezen do nas samih.
Kako je pač sladko jokati se nad svojimi
napakami: to namreč tako vgaja našemu
samoljubju!

Preveč smo skrbni sami zase in to je
vzrok, zakaj se tako lahko vznemirimo,
tako hitro vzlovoltimo in ščemerimo. Ka-
ker hitro nas zadene kaj nasprotnega, ka-
ker hitro opazimo, da nismo v kaki reči
premagali, kaker hitro vidimo še tako ma-
lo napako, še nam tako zdi, da je vse iz-
gubljeno.

To je naše največje zlo, ker se sami pre-
več cenimo, ako se prigodi, da se v kaki re-
či, četudi mali, pregrešimo, se potem takoj
zavoljo tega čudimo, postanemo nevoljni
in zbegani. Mislimo, da smo tako zelo v do-
brem utrjeni, tako odločni in močni. In po-
tem spoznamo, da ni temu tako in da smo
zopet padli siromaki. To nas vznemirja, že-
losti in jezi, ravno ker smo zaradi nas sa-
mih še v toliki zmoti. Ako ste torej storili
kak greh, se skrbno varujte vsakega ne-
mira in vsake napačne vsmiljenosti do sa-
mih sebe, ker to vse ima svoj začetek v
napuhu.

Sloga! Edinost! — Krasni besedi! Kateri pravi rodoljub si jih ne želi svojemu milemu narodu.

Vendar pa, katero stvar bolj pogrešamo med narodi dandanes kakor ravno sloge in edinosti!

Tudi med nami Ameriškimi Slovenci ni sloge in je ni! Zastonj pišejo o nji vsi listi teden za tednom! Zastonj zdihujejo po nji vsi uredniki! Zastonj se priporoča po vseh društvih, na vseh shodih in zborovanjih. “Sloga! Sloga! Edinost! Edinost!” se glasi vsepovsod, iz vseh ust, je želja vseh src. In vendar sloge in edinosti ni nikjer!

Priznavamo radi, da popolne sloge in popolne edinosti, da bi bili vsi enega mišljenja in enega duha, nikdar na svetu, med nobenim narodom ne bode. In to je tudi nemogoče. Vsaka glava ma pač svojo miselj in svoje prepričanje.

Zato se “Zveza Katoliških Slovencev” tudi ne bode trudila za kako tako nemogočo slogo in edinost med nami Ameriškimi Slovenci.

Toda mogoča in neobhodno potrebna po je sloga med možmi enega srca in enega duha. Pa tudi te proglašamo med nami Slovenci. Nejedini so naši slovenski duhovniki, nejedini so naši katoliško zavedni možje. Nejedina naša katoliška društva in nejedine naše slovenske naselbine.

To je pa najhujše zlo med nami. To je narodna bolezen, ki nujno potrebuje takoj zdravila, da ne bode prepozno.

Za to se je ustanovila “Zveza Katoliških Slovencev v Ameriki”. Nje, misel je: naj ostanejo verski brebrizneži in verski odpadniki, kjer hočejo! Naj bojo socialisti združeni v svojih rdeči internacijonali. Mi

katoliško zavedni možje moramo pa skupaj v lastni tabor, pod skupno zastavo, v svojo “Zvezo”!

Znamenje nezdravih razmer med nami Ameriškimi Slovenci je tudi skrajna napetost med posameznimi tabori, ali kakor pravimo, strankami. Zveza hoče poleg edinosti in sloge med katoliškimi možmi zanesti med slovensko ljudstvo tudi strpnost med nasprotniki, takozvano toleranco!

Res je med nami in verskimi našimi odpadniki velikanski nepremostljiv prepad. Versko zavedni človek ne bode nikdar in tudi ne sme nikdar iti skupaj z verskimi sovražniki. Toda so vprašanja, ki so skupna vsem, narodna vprašanja tu bi pa morali biti vsi jedini. Pozabiti bi morali vse to, kar nas loči in videti samo to, kar nas za ta čas druži, ter sestiti k skupni misli, skupno prijeto za orožje in se razvrstiti pod jedno zastavo.

Toda tega prepričanja nam pa takozelo manjka!

Nemške ameriške organizacije so se pred leti zjedinile za skupna vprašanja na krasnem programu, ki se je izkazal do sedaj kot krepka podlaga velikanskega napredka in skupnega delovanja za skupna nemška narodna vprašanja. Izdali so devizo, ki obstoji samo iz štirih besedi, ki pa vendar jasno in določno izraža ves program skupnega delovanja. Glasi se: “Getrennt marschirt, vereint geschlagen” po slovensko: “Ločeno korakajmo, skupno udarimo!” Vsaka organizacija naj gre za se ločena svojo pot. Katoliški “Central Verein” svojo in narodni “National Bund” svojo. Kadar bo šlo pa za skupne interese, za kroist celoskupnega naroda,

Oktober, 1915.

sedaj pojdimo pa skupno. Tega programa se držé nemške organizacije in so dosegle že krasne vspehe.

Ali bi ne bil prav ta program mogoč tudi za nas? Da, bil bi mogoč! Treba le zvesti med naše ljudstvo malo več prave zavednosti in strpnosti.

Posamezne stranke po mišljenju smo že tako daleč druga od druge, da se ne bomo nikdar več srečali. Vsi verski odpadniki bodo vedno smrtno sovražili vero in vse, ki se je držé. Katoliški mož, pa nikdar ne bo mogel iti z verskimi sovražniki, ker mu je vera najdražja stvar.

Ako smo se toraj enkrat tako ločili in ne moremo skupaj več priti, dobro korakajmo ločeno. Vsak tabor naj skuša vršiti svojo nalogo, naj gre svojo pot, katero si je začrtal. Toda vsi pa zanesimo med narod odločen boj malenkostnim osebnostim, podlemu sramotanju posameznih stanov, sramotanju vere i. t. d. Dokazujmo zmote drug drugemu, Skušajmo najti resnico in pravico. Toda pri tem pa širimo značajnost in močatost. Izobrazujmo narod, da bo sam mislil, sam presojeval, da bomo tako ne narod surovežev, pretepačev in pijancev, ne nerazsodna masa, temveč narod treznih, navdušenih in gentlemanških mož.

Kadar bo šlo za skupne naše koristi, kadar bo šlo za narod, zlasti kadar bo treba braniti kake naše narodne svetinje, takrat pa skupaj pod skupno zastavo, za skupne koristi.

Toraj: a) **Združiti in zvezati v zvezo bratske sloge in ljubezni vse naše katoliško zavedne slovenske može, vsa kat. društva in naše naselbine, in**

b) **zanesti med slovensko ljudstvo različnih prepričanj in različnih mišljenj čut strpnosti in gentlemanstva, da bodemo, če tudi ločeno korakali, vendar kadar bo treba, udarili skupno za skupne koristi.**

To sta ona dva velika ideala, katera si je postavila “ZVEZA” kot zvezdo vodilno vsega svojega delovanja in stremljenja.

Kdor izmed naših rojakov toraj hoče posvetiti svoje zmožnosti in moči temu

vzvišenemu delu, naj se pridruži “Zvezi Katoliških Slovencev”!

Res je, težko bo to delo! Velikanske bodo žrtve, predno se bode moglo res kaj doseči. Toda za tako zvišene ideale trpeti in žrtvovati — kateri pravi mož bi se bal!

Zatoraj rojaki! Velik je čas, v katerem živimo! Bodimo tudi sami veliki! “Bratje čas je, da vstanemo iz spanja in zaspanosti! Čas je, da primemo krepko za delo!”

Za toraj možje, bratje, združimo se v zvezo!

Bratje v kolo se stopimo

K “Zvezi” urno dajmo si roke!

NE SAMO KAR VELEVA MU STAN, KAR MORE TO MOŽ JE STORITI DOLŽAN!

Ako si je “Zveza Katoliških Slovencev” postavila tako vzvišeno nalogo, ali nima pravice pričakovati, da se ji bodo pridružili vsi slovenski rodoljubi po celi Ameriki? Ali nima pravice zahtevati od vseh mož pomoči, in sodelovanja?

1) Da, dolžnost vsakega pravega zavednega katoliškega Slovenca je — stopiti v “Zvezo” in posvetiti po “Zvezi” svoje moči in svoje zmožnosti tem vzvišenim idealom za čast božjo in blagor milega nam našega slovenskega ljudstva.

Sedaj ni čas počitka! Sedaj ni čas, da bi omahovali na dve strani, da bi iskali naklonjenosti Boga in hudiča. Časi so preresni! Sedaj veljajo besede Gospodove: “Kdor z menoj ne pobira, ta raztresa!”

Katoliški mož mora biti vsak zaveden vojak, navdušen za svojo zastavo, junaški in požrtvovalen. Da, v boj smo pahnjeni vsi katoliško zavedni možje. Zato je samo ena naša dolžnost: **boriti se ali pa izdati svojo zastavo sovražniku in mu pustiti mirno njegovo razdiralno delo.**

Zato pa, kateri katoliški mož dandanes noče iti skupaj z drugimi možmi v boj, na delo, on je s tem že v sovražnikovem taboru. Strahopetci in izdajalci so pa sramoten madež na telesu vsakega naroda in vsak narod se jih sramuje.

Katoliški slovenski mož, hočeš biti ti tak sramoten madež našega naroda?

Zato, katoliški slovenski zavedni možje, pridružite se naši "Zvezi"! Takoj danes se odloči in piši za sprejem. Takoj danes začni delovati med svojimi prijatelji, da boste ustanovili v naselbini svojo lastno podružnico.

2.) V "Zvezo" vabimo uljudno tudi našo č. slovensko duhovščino.

V veliki večini je naša slovenska ameriška duhovščina zelo rodoljubna in navdušeno Slovenska. Le žalostne skušnje nekaterih č. gospodov so jih pripeljale do neke nezaupljivosti do vsega in vsakega podjetja, ki se začenja med nami. Zgubili so vero v narod.

Da, ako je kdo pazno motril naše razmere tukaj v Ameriki zadnjih deset let, prebiral slovenske časnike, se mu ne bode zdelo čudno, ako res slovenski duhovnik zgubi popolnoma veselje poseči v kako delo za slovensko ljudstvo v Ameriki. Koliko sramotenja, zasmehovanja, zaničevanja, preziranja in zmerjanja je morala naša slovenska duhovščina prečuti že zadnja leta od svojega naroda! Za vse velikanske žrtve za narod je prejemale pogosto le nehvaležnost in zaničevanje. Vsako propalico so sprejemali z večjo častjo kakor duhovnika. Zato bi ne bilo čudno ako stori slovenski duhovnik po besedah Gospodovih: "Kjerkoli ne boste sprejeti, otresite prah s svojim črevljev in pojdite drugam!" Zato imamo slovenske naselbine brez slovenskega duhovnika, slovenski duhovnik pa delujejo med drugimi narodnostmi.

Vendar, da je bilo tako, kaj je bilo uzrok? To je jasno! Zato ker so bile narodne propalice popolnoma nemoteni pri svojem ostudnem razdiralnem delu. Kdo se jim je ustavljal? Nihče! Sovražnik je deloval že leta združen in zjedinjen, odpora ni bilo, kar se je pa storilo, je bilo razdeljeno, razcepljeno. Sovražnik je delal, mi smo pa spali in kimali. Ako so napadli enega duhovnika, enega škola, enega katoliško zavednega moža, nismo vedeli, da s tem napadajo vse duhovnike, vse škofe, vse katoliške može, vsaj ta namen so imeli in tudi dosegli.

Da, vsega tega je kriva naša needinost in nesloga!

Zato pa treba "Zveze"! Treba je združenja! Skupaj moramo!

Tudi še ni vse prepozno in vse zastoj! Med nami imamo še veliko veliko dobrih, katoliško zavednih mož. Toda to so biseri, ki so skriti. Posamezne naselbine jih poznajo. Celoskupnosti so neznani. Toda treba jih dvigniti, navdušiti in zjedniti in boste videli, kako plemenita srca še bijejo med nami. Vsaka naselbina jih ima. To so luči, katere ne smejo ostati pod mernikom, temveč se morajo postaviti na mizo, da bodo svetili vsemu ljudstvu.

Zato pa vabimo najprej v svojo sredo č. slovensko duhovščino! Č. gg. "Zveza" vidi v Vas svoje pastirje in svoje voditelje. To ste po svojem stanu. Zato pridružite se nam! Stopite kot taki nam na čelo in šli bomo za Vami, ker vemo, da samo Vi posnate pot do časne in večne sreče, da blagostanja.

Da, močna opora bode vsakemu slovenskemu duhovniku podružnica naše "Zveze" ako se pravilno ustanovi in pravilno vodi!

Kako krepka opora kat. duhovščini kat. cerkvi so na pr. organizacije, kakor so "Holy Name Society" mož! in mladenčev! "Knights of Columbus", "Central Verein" in dr. Enako bo slovenskim duhovnikom močna opora "Zveza".

Vsak mož, vsak mladenič "Zveze" je prepričan, da je vera stvar njegovega srca, ne stvar njegovega duhovnika. Zato je pripravljen za njo delovati, trpeti in žrtvovati!

OPOMBA TAJNIŠTVA.

Dopise, katere smo dobili glede Zveze, bomo takoj priobčili, ko končamo te članke. Takoj sedaj pa prosimo vse naše može in mladeniče čitatelje, da te članke pridno prebirajo in premišlujejo in nam **takoj v pismu povedo svoje misli in pomislike**. Ako žele, da bi njih ime ne bilo priobčeno skupaj z dopisom, jim to drage volje ustrezemo. Samo prosimo vse, da nam gotovo vsakdo sporoči svoje nasvete, svoje misli, svoje pomislike, če so tudi nasprotni Zvezi in njenim namenom. Bodimo možje in se takoj pokažimo v javnosti, ko se sproži kako javno podjetje. **ZA**

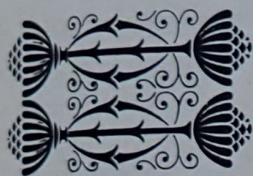
vse nas se gre in ne recimo, kaj meni mari Zveza! Jaz itak ne soglašam ž njo. Dobro, ako ne soglašáš bodi vsaj mož in povej nam to! Ako soglašáš, in misliš, da bi ta Zveza bila res nekaj dobrega za naš, dobro, piši nam in povej nam to. Mi potrebujemo tvojega glasu in odobrenja. Ako misliš, da bi se kaj drugače spremenilo, da je kaj pretiranega, dobro, vsedi se in povej nam to odkrito. Kdor hoče, mu drage volje povrnemo znamko, katero je moral kupiti

za to pismo. Samo prosimo, mislimo vsi! Ako je Zveza nepotrebno, nemogoča, dobro, pa naj ne bode. V tem slučaju čemu potem narod begati. Ako je potrebna, pa k nji!

Toraj vsem, ki bodo odkrito povedali svoje misli glede Zveze, že naprej prav iskrena hvala!

Rev. O. Kazimir O. F. M.

Tajnik.

SLOVENSKO DEKLE.

Sreča družbenice Marijine v tujini.

Blagor mu, ki bi bil lahko grešil, pa ni grešil, storil hudo, pa ni storil; zato je v Gospodu utrjeno njegovo premoženje.

Modri Sirah 31.

Minule so počitnice. Zbrali smo se zopet k shodu Marijine družbe. Kakor dobri otroci, ki so bili dalj časa odsotni od svoje ljube in skrbne matere, s tem večjim veseljem prihite k njej, se ž njo vesele in ji delajo veselje; tako ste ve, ljubljene hčere Marijine, danes prihitele sem k shodu, prišle ste k svoji predobri Materi, hočete biti pri njej in ji delati veselje. Kakor se dobri otrok najbolje počuti, je najbolj vesel in varen, kedar je pri svoji skrbni materi; tako ste pa tudi ve, hčere Marijine, najbolj vesele, se najbolje počutite, ste najbolj varne, kedar ste pri svoji Materi Mariji.

Ve veste dobro in skušate vsak dan, koliko nevarnosti Vam preti zdaj od hudobnega duha, zdaj od zapeljivega sveta, zdaj od Vašega lastnega hudega poželjenja. Ve veste in skušate same, kako težko se je obvarovati vseh teh nevarnosti in jih zmagati posebno tu v tujini, kjer ste bi rekel same sebi pripuščene, kjer nimate poleg sebe svojih starišev ne vnetega dušnega pastirja kakor ste jih imele v domovini. In

vrhutega, da nimate tu te močne opore za pošteno krščansko življenje, pa vidite in slišite toliko slabega . . . Tu se Vam ponuja in vsiluje toliko hlapcev hudobnega duha, ki Vam obetajo veselje, vživanje, srečo. — Tu ste proste in torej morete brez strahu pred domačimi poslušati vabljeni glas strasti, ki se vzbujaajo z vso silo v Vaših srcih. Tu Vas slepi hudobni svet s svojimi obljubami in svojim razkošjem. In ve, kljub vsemu temu prihajate k Mariji, hočete biti pri njej poštene in vesele, ne poslušate mamljivega zapeljevanja in živite lepo po sv. veri kakor ste obljubile Bogu in Mariji. Glejte tudi Vam velja še posebno beseda Modrega Siraha: "Blagor mu, ki bi bil lahko grešil, pa ni grešil, storil hudo pa ni storil, zato je v Gospodu utrjeno njegovo premoženje".

Da blagrujem Vas, ljube družbenice Marijine, ki ste zveste svoji nebeški materi, ki ste v Marijini družbi; kajti Ona je, ki Vas varuje pred temi nevarnostmi, Ona Vam daja moč, da vstrajate v dobrem stanovitne, Ona je, ki Vas s tem dela srečne in vesele. Kako zelo morate torej biti hvaležne Mariji, kako srečna se morate imenovati, da ste v Marijini družbi. O zavedajte se te tolike časti in sreče, da ste in se morete imenovati Marijine hčere.

O kaj bi bilo z marsikatero izmej Vas.

kam bi zašla, da ni v Marijini družbi! Saj ste še tako, ko ste pod varstvom Marijinim kajneda, včasih tako slabe in omahljive, da bi kmalu šle za maamljivim glasom strasti, sveta in hudobnega duha, ko bi Vas ne varovala mogočna roka Vaše skrbne nebeške Matere Marije. Kako gotovo bi se torej marsikatera izmej Vas čisto izgubila in se večno pogubila, da ni v Marijini družbi. Poslušajte zgled, ki se je dogodil v Egiptu, ko sem bil tam slovenski dušni pastir v Aleksandriji. Nekega jutra ko sem po sv. maši molil v zakristiji, je prišel prileten mož Maltez in mi povedal, da je neka Slovenka močno bolna in umira, da naj jo grem previdit. Hitro vzamem vse potrebno s seboj in hitim z dobrim krščanskim možem na dom k umirajoči. Dospeva do siromašne lesene bajte v arabskem delu mesta in mi reče tu gori leži. Treba je bilo iti gor po lestvici in v revni sobi najdem na tleh ležati umirajočo. Grozen pogled! Komaj na pol zavita v cunje leži z odprtimi ustmi in strašnim obrazom Slovenka v najboljših letih. Poleg nje je sedela triletna njena hčerka. Ni mogla izpregovoriti nobene besede. Storil sem, kar je bilo mogoče in ji naposled podelil sv. poslednje olje. Na to naročim mojemu spremljevalcu, da naj poišče kakšno krščansko žensko, jaz sem se pa hitro odpeljal na konzulat, da bi ji poskrbel pomoč in jo prepeljal v bolnišnico. Toda povrnivši se s služabnikom konzulata, jo najdem že mrtvo Nisem je poznal, a zvedel sem, da je prišla še zelo mlada iz domovine v Aleksandrijo. Živel je nekaj let pošteno in pridno delala. Bila je pa pozneje v službi, kjer je imela samo ob nedeljah popoldne prosto. K sv. maši in sv. zakramentom ni več hodila. Ob nedeljah popoldne pa je šla na sprehod in se tako seznanila s svojim zapeljivcem, ki ji je sveto obetal, da jo bo poročil. Posledica tega znanja, je bi-

la hčerka. Pa zdaj je zapeljivec ni hotel več poznati, ampak jo je zapustil. Ona pa namesto, da bi vsaj zdaj spoznala zapeljivi svet in se poboljšala, se je pa čisto vdala grešnemu življenju, ki jo je tudi kmalu spravilo v zgodnji grob . . .

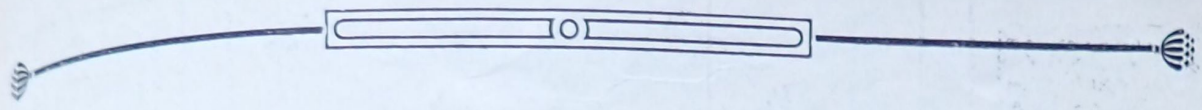
Pa čemu navajati iz daljnih krajev zglede? Ali nimate morebiti zadosti zgledov tu v Ameriki na onih Slovenkah, ki so tukaj, pa niso v Marijini družbi? Kako žive, kam so zašle? Zakaj? Ker niso hotele vpisati se, ko je bil čas, v Marijino družbo. Hotele so tu v Ameriki prosto in svobodno živeti ne v Marijini družbi, ne pod Marijinim varstvom; pač pa v družbi posvetnjakov, v varstvu svojih prilizovalcev in oboževalcev . . .

Zdaj so pa vklenjene v verigah greha, zdaj so sužnje greha, sužnje hudobnega duha . . . O kako marsikatera čuti zdaj težo teh verig in suženjstva Oh kako bridko joka marsikatera zaradi posledic, ki so prišle nad njo, ker je poslušala le strasti srca, ni pa hodila v cerkev poslušat besedo božjo, raje je poslušala zapeljivanje sveta in hudobnega duha. Oh, si pravi, kako srečna bi bila tudi jaz, kobi bila pristopila v Marijino družbo in bila pod varstvom Marijinim!

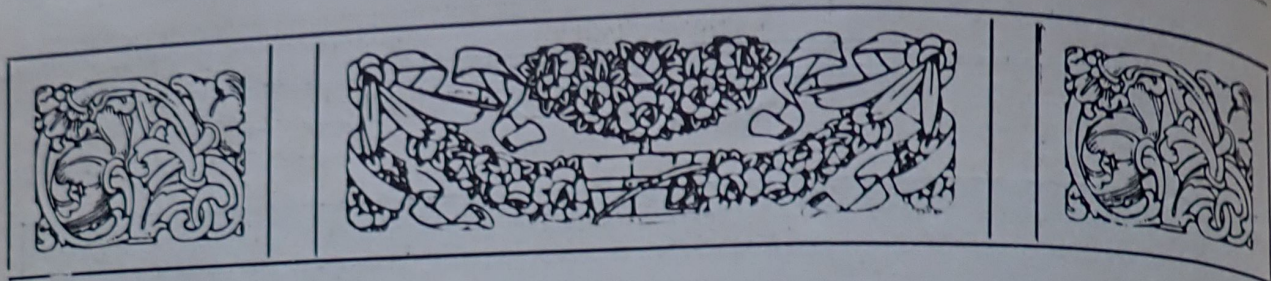
Ve krščanske Slovenke, ste tako srečne, Ve ste v Marijini družbi, Ve ste pod mogočnim varstvom Marijinim. O blagor Vam! Zato se pa tudi vsak dan iz srca zahvaljujete Bogu in Mariji za tako veliko milost. Obljubite ji vnovič zvestobo in delajte ji veselje z natančnim izpolnjevanjem družbenih pravil, nosebno glede mesečnega skupnega sv. obhajila, da boste vedno vredne in deležne Marijinega varstva in da bo vedno tudi Vam veljala beseda Modrega Sinaha: “Blagor mu, ki bi bil lahko grešil, pa ni grešil, storil hudo, pa ni storil; zato je v Gospodu utrjeno njegovo premoženje.”

P. B.

† Jožef Lavrič,

† Jožef Lavrič

župnik slovenske cerkve sv. Lovrenca v Clevelandu, Ohio.

Današnja številka "Ave Maria" prinaša sliko pokojnega gospoda Lavriča. Ž njim je legel v grob mož, ki je na tistem storil veliko dobrega. Ne bo se njegovo ime čitalo po znanstvenih knjigah, ne bo ga svetovna zgodovina imenovala med možmi, ki delajo zgodovino, toda bil je mož popolnoma na svojem mestu, izpolnil je stališče, ki mu ga je odkazal najvišji Pastir vseh duš.

V svoji skromnosti in ponižnosti je storil mnogo, je delal neutrudljivo, dokler mu smrt ni zaklicala "stoj".

Kdor hoče razumeti njegovo delo, mora poznati to ljudstvo in razmere.

V sredini svoje črede je bil kaj priljubljen. Imel sem priliko govoriti z mnogimi njegovih župljanov, in vsak se ga s hvaležnim srcem spominja, vsakemu zalesketa solza v očeh, kadar se spomni "svojega gospoda Lavriča".

Kako skrbno se je trudil za lepoto hiše božje, kako neumorno je delal za slovensko župnijsko šolo.

Ravno tisti dan, ko je hotel začeti staviti novo šolo, položila ga je bolezen na smrtno posteljo.

Bil je kaj dober cerkveni govornik, govoril je razumljivo in po domače, da ga je vsak natanko razumel.

Iz njegove oznanilne knjige sem spoznal, kako mu je bil dušni blagor faranov pri sreči.

Kadar se je kak volk prikladel v župnijo in hotel svoje mreže razpeti, svaril je g. Lavrič svoje ljudi kakor dober pastir. Nje-

gove markantne besede se še zdaj nahajajo med oznanili.

Imel je silno mehko in občutljivo srce. Neizmerno ga je bolelo, kadar je od surovih ljudi, ki jih pač nikjer ne manjka, moral slišati kako posebno robato in razžaljivo o priliki kolekte za cerkev in šolo. Tako je bil žalosten in potrta, da par dni ni mogel ničesar zavžiti.

Predno so ga v zadnji bolezni odpeljali v bolnišnico, je čutil, da ne bo več ozdravel, in se je telefonično poslovil od par dobrih ljudi in jih vprašal, če bodo prišli na njegov pogreb. Že tedaj so ljudje začeli ihteti.

V družbi svojih duhovniških sobratov je bil kaj rad vesel in šaljiv. Zdelo se je, da mu je to bilo edino razvedrilo, kadar se je lahko razgovoril s sotovariši. Zato pa je bil tudi jako priljubljen med tovariši-duhovniki daleč naokoli.

Pokazala so ta ljubezen tudi, ko so prišli tako mnogoštevilno, da mu skažejo čast na zadnjem potu.

Dragi Jožef! Na hribu Kalvarija, je tvoj grob. Tam čaka tvoje telo vstajenja od mrtvih.

Kalvarija je zadnja postaja križevega pota.

Zadnja postaja je tudi v tvojem trpljenju. Svoj tek si dokončal. Po križevem potu pride aleluja. Po velikem petku pride Velikonočna nedelja. O naj tudi tebi sine od večne slave ožarjeno velikonočno jutro, jutro večnega in neskaljenega veselja nad zvezdami!

Oktober, 1915.

Iz Slovenskih naselbin.

New York, N. Y. Pretečno nedeljo, 26. sept. so priredile naše tamburašice svojo zabavo v cerkveni dvorani sv. Nikolaja na drugi cesti.

Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba velika, zato čast našemu narodu! Tamburašice so se zopet enkrat prepričale, da njih delo in trud ni brez vspeha, da narod vpoštevja njih požrtvovalnost ter jih podpira z svojo naklonjenostjo. To je veliko plačilo za njih vstrajnost.

Ne bom opisoval celega programa in vseh podrobnosti predstave ker ni moj namen kritizovati; omenim naj le glavne točke.

Gdč, predsednica je pozdravila navzoče v imenu društva, razložila namen novega šivalnega oddelka ter vabila dekleta, naj pristopajo k društvu. Žal, da vam ne morem podati celega govora, ker bil je zares navduševalen.

Kaj mično je bilo videti tamburašice v njih narodnih nošah s čepicami na glavah, ko so prikorakale na oder. Igrale so vrlo dobro štiri nove komade in sicer: "Slovenec sem", "Po jezeru", "Jaz sem Slovan" in "Santa Lucia". Poslušalcem je posebno ugajala koračnica "Jaz sem Slovan" ki zares navduši vsako slovansko srce.

Dvospev "Na tujih tleh" za sopran in alt z spremljevanjem glasovirja, je zelo krasna in pomenjiva skladba. Pevki sta nastopili v narodnih nošah ter ena v peči druga v aubi, kar je posebno povzdignilo utis pesmi.

Dišna "Dómovina" je izborna zapela dve pesmi in sicer "Bleškemu jezeru" v mehanem, in "Samotarje a nočna pesem" v noškem zboru.

Naše mlade umetnice so tudi pokazale

vso svojo spretnost v igranju na glasovir. Le nevstrašeno naprej! Čim večkrat nastopite javno, tem več izurjenosti in prakse si pridobite.

Igra "Jeza nad petelinom in kes" ni ma sicer posebnega pomena, a so jo naše igralke tako izburno uprizorile, da zaslužijo vsestransko pohvalo.

Zadnja točka "Čašica kave" je tudi nepričakovano dobro vspela. Igralke so nastopale zelo neprisiljeno in narodno, kar jim mora pripoznati celo najostrejši kritik:

Ta prireditev je zopet jasen dokaz, kaj vse se lahko doseže z dobro voljo in nekoliko požrtvovalnosti! Le tako naprej, „Slovenke"! Pokažite slovenski javnosti, da se ne vstrašite dela niti zaprek ter znate vstrajati pri delu za naš ubogi narod — —

M.

Brooklyn, N. Y. — Vabilo na prvi slovenski fair, ki se priredi prvo nedeljo v oktobru, t. j. 3., v društveni dvorani slovaške župnije v Brooklynu, 21 Nasau Ave. Pričetek faira je takoj po shodu naše Marijine družbe, ki bo to nedeljo v isti cerkvi v Brooklynu točno ob 4. popoldne. Prvi slovenski fair bo v prid cerkveni občini sv. Cirila in Metoda v New Yorku. Slovenci, čas je, da se vzdramimo! Čas je, da pričnemo tu v New Yorku se zavedati, da smo Slovenci, in sicer katoliški Slovenci! Zdaj je pravi čas, da stopimo na noge ter se pokažemo vnete in navdušene za svoj vzvišeni ideal. Kateri je pa ta naš vzvišeni ideal? Dobiti hočemo lastno cerkev v New Yorku. Slovenci, mi smo preveč skromni in bojazlivi, ako bi mislili, da bi teda ne mogli doseči. Največja napaka

je, gojiti in širiti napačne pojme o ponižnosti. Mnogi vede ali nevede skrivajo pod plašč ponižnosti svojo boječnost, svoje brezdelje, svojo nemarnost in zato ničesar ne dosežejo. Ponižnost ni plašljiva, ni malodušna, ponižnost je srčna, neustrašna, velika v načrtih in dejanjih. Te nam je treba. Zato pa pridite vsi Slovenci in Slovenke iz New Yorka in Brooklyna na naš prvi slovenski fair, da postavimo podlago temu, po čemur že tako dolgo let hrepnimo. Ta podlaga je navdušenje! In čim večje bo, tem bližje smo temu svojemu idealu. Naš ponos, naša čast zahteva, da z združenimi močmi, vsi za enega, eden za vse, pričnemo delo, ki bo nam v slavo in potomcem v zgled. Veliko drugih slovenskih manjših in revnejših naselbin po Ameriki ima svoje lastne cerkve, samo mi newyorški Slovenci, ki bi morali biti zgled vsem drugim svojim rojakom, nimamo nič. Ali bomo pustili, da tako tudi ostane? Ne! Stopimo na noge in popravimo, kar je bilo dosedaj zamujenega! Združimo svoje moči, storimo vsak svojo dolžnost in gotovo bomo dosegli!

Cleveland, Ohio. Župnija Sv. Lovrenca. Tukaj se je pričela šola dne 7. septembra. Prostori so vsi napolnjeni z učenci. Kadar se šolska vrata odpro, se vsuje kar cele roje otrok. Število teh je dospelo blizu 380 in bode gotovo šlo še čez. Novih šolskih prostorov nam je nujno potreba. Učiteljice, katerih je sedaj pet, imajo polne roke dela, posebno v nižjih razredih, kjer je število glavic do sto in v prvem razredu tudi čez. Letos pa bomo morali vseeno potrpeti. Novih prostorov ne moremo kar tako napraviti. Za naprej, če Bog da, bodo šolarji sedeli bolj udobno.

“Fair” bomo imeli oktobra meseca in nadejati se je, da bode kakor vedno, tudi letos dobro izpadel. Dolga imamo primerno malo za to župnijo, vendar, kolikor toliko preveč, ker nujno potrebujemo nove cerkve in šole.

V slogi pa je moč, in zato bomo delali vedno složno, vsak po svoji moči in tako pridemo z božjo pomočjo tudi mi sčasom do zaželjenega cilja — do nove cerkve,

Rev. J. Oman, naš najbolj delavni in navdušeni sotrudnik, do sedaj kapelan pri Sv. Vidu v Clevelandu, je bil imenovan župnikom pri Sv. Lovrencu v Newburghu. Našemu dragemu prijatelju želimo k tej novi časti in službi veliko sreče in blagoslova. Župljanom sv. Lovrenca pa iskreno častitamo na tej izvrstni pridobitvi, kajti dobili so v g. Omanu pravega očeta. Upamo, da bode novi g. župnik tudi na novi službi ostal zvest sotrudnik našega lista in mu pomagal, da se razširi po njegovi novi župniji. G. župnik Oman, sprejmite naše iskrene častitke! Bog Vas živi!

Rev. A. Berk je bil imenovan kapelanom župnije Sv. Vida v Clevelandu mesto Rev. Omana. Tudi g. Berk je naš zvest sotrudnik, ki je že jako veliko storil za naš list s peresom in s podpiranjem. G. Berk je blag gospod in župnija sv. Vida je z njim veliko pridobila. Kakor še povsodi, tako bodo tudi Clevelandčanje kmalu vzljubili tega gospoda. Tudi g. Berku želimo obilo božjega blagoslova na novi službi! Bog Vas podpiraj!

V Chisholmu, Minn. so imeli pretekli mesec slovestnost 40urne pobožnosti. Govornik je bil Rev. A. Sojar iz Chicago, Ill.

Sv. misijon bodo imeli v Ely, Minn., ki se začne 10. oktobra in se konča 17. Prava dan zvečer začne se pa v Evelethu, Minn., in se konča 26. sept. Oba misijona bode imel urednik našega lista, Rev. K. Zakrajšek O. F. M.

V Willardu, Wis. je slovenska naselbina zopet brez slovenskega duhovnika. Več kakor 130 otrok je v šoli, pa nimajo svojega duhovnika. Slovenska naselbina v Willardu je ena največjih slovenskih farmarskih naselbin, ki ima med vsemi slovenskimi župnijami v Ameriki največ prihodnosti. Upamo, da se bode Bog usmilil dobrih Willardskih rojakov in jim poslal pastirja, ki jim bo dobri oče in pastir! Rojaki molite v ta namen in Bog Vas bo de uslišal!

Mil. g. škof Trobec je obhajal 8. septembra letos svoj zlati jubilej mašništva v cerkvi sv. Štefana v Brockway, Minn. To je bil dan, katerega je Gospod naredil za celo slovensko naselbino in za nas vse Slovence v Ameriki. In kako bi tudi ne bil? S ponosom lahko kažemo vsi Slovenci na častitljivega starčeka, ki je osivel v težkem in trudapolnem delu za čast Božjo in za blagor svojega bližnjega. Ako je življenje vsakega vestnega in navdušenega duhovnika nepretrgana vrsta težkega in hudega zatajevanja, težkega in nehvaležnega dela, velikih razočaranj, hudih bojov in duševnega trpljenja, je bilo to še posebej v življenju našega častitega zlatomašnika. Petdeset let preživeti v razmerah, v katerih je živel mil. g. škof, in pri tem tako dobro izvršiti nalogo življenja, kakor je on, to pomenja nekaj. Ko je mil. g. škof začel svoje delovanje tukaj v Ameriki, cerkveno življenje ni bilo še tako lepo urejeno, kakor je danes. Orati je bilo treba ledino še prav na celem. Mi, ki smo prišli sem pozneje, niti pojma nimamo o teh časih. Ti sivolasi možje — pijonirji, ti vedo in pa — Bog v nebesih, kateri bode plačnik za vse to. Ker smo že pri več prilikah omenjali življenje in delovanje mil. g. škofa, tukaj ne bomo ponavljali. Prepričani pa smo, da je zlati venec, katerega je dobil mil. g. škof kot dar za zlato mašo, vidno pomenjal samo oni zlati venec, zaslužnja pri Bogu, katerega si je blagi naš rojak pripravil pri Njemu v nebesih. —

Med streljanjem iz topičev, slovesnim zvonjenjem in ob zvonkih glasovih "Godbe Sv. Jožefa" je zlatomašnik šel slovesno v okrašeno cerkev. Vsa društva so mu delala špalir. Med sv. mašo je zlatomašnik posvetil svojega nečaka Rev. Jos. Trobeca v mašnika. Pri slovesni pontifikalni sv. maši so stregli mil. g. škofu sledeči gospodje: arh. dijakon je bil Rev. Dr. Janez Seliškar, profesor iz St. Paulskega semenišča, častni dijakona Rev. Anton Sojar iz Chicago, Ill. in Rev. P. Gerhard O. S. B., dijakon je bil Rev. J. Černe, duhovni vodja K. S. K. J. iz Sheboygena, Wis., subdijakon Rev. P. S. Rant iz Arlingtona, Minn., ceremonijar Rev. J. Trobec, domači župnik, novo-

posvečeneu je stal na strani Rev. A. Ogulin iz St. Paula, Minn. Poleg imenovanih č. duhovnikov udeležili so se še sledeči gospodje: Rt. Rev. Msgr. Jos. F. Buh V. G. iz Ely, Minn., Rt. Rev. Msgr. A. Plut iz Shakopee, Minn., Rev. Fr. Bajec, Rev. J. Gruden, Rev. Fr. Missia, Rev. J. Schifferer, Rev. Math Bilban, Rev. A. Mikš in Rev. J. Plevnik.

Zlatomašniku še enkrat srčne častitke!

Enako slovesno se je izvršila tudi slovesna nova sv. maša Rev. Jos. Trobeca naslednjo nedeljo 12. sept. Slavnostni govornik je bil pri tej priliki mil. g. škof sam, ki je povedal, da je to že tretji njegov nečak, kateremu on govori za novo mašo.

WAUKEGAN, ILL.

Kakor smo zadnjič obljubili, to smo tudi storili. Pisali smo na škofijo v Chicago, Ill. in smo dobili odgovor:

Archdiocese of Chicago, Ill.

Chancery Office

740 Cass St.

Chicago, Ill., Sept. 18, 1915.

Rev. Fr. Kazimir O. F. M.

21 Nassau Ave.

Brooklyn, N. Y.

Rev. and dear Father:—

Your letter in regard to the Waukegan Parish received. The people of Waukegan are well aware of the fact that the Roman Catholic Slovenian Church in Waukegan is the Church of Our Mother of God, and that Father Stukel is the only Slovenian Priest with Jurisdiction from the Archbishop. If they attend "Father Francis" Church, they are doing so in bad faith.

In all probability we will have a change of pastors which will relieve the situation and give an opportunity to the malcontents to return to their Church.

Your truly in Xto.

E. F. Hoban m. p.

Chancellor.

* * *

Častiti in dragi oče:—

Vaše pismo glede župnije v Waukegan sem dobil. Ljudstvo v Waukeganu dobro ve, da je rimsko katoliška slovenska cer-

kev Marije Matere Božje in da je tam Father Stukel edini slovenski duhovnik, ki ima jurisdikcijo od škofa. Ako toraj hodi-jo v cerkev "Father Francis"-a, to delajo dobro vede, da ni prav.

Najbrže bomo pa imeli spremembe med župniki, kar bode zboljšalo razmere in dalo nezadovoljnežem priliko, da se vr-nejo nazaj v svojo cerkev.

Udani Vaš v Xtusu

S. F. Hoban, l. r.

kancelar.

Dotični človek, ki nam je pisal zadnje pismo, nam je pisal in prosil, da bi popra-vili, kar smo dostavili k zadnjemu pismu. Mi nimamo kaj popravljati. Mi smo samo popolnoma jasno in nepristransko poveda-li resnico tako, kakoršna je. Povedali smo, da je bolje, da ljudje nikamor ne gredo v cerkev, kakor pa da gredo vede v krivo-versko. Opozorili smo jih, koliko odgovor-nost jemlje nase, ker so vsi zakramenti sprejeti od nekatoliških ministrov ali tu-di od odpadlih duhovnikov, **neveljavni**. Veljaven je samo krst, ako se da določiti, da dotični minister, ali odpadli kat. duhov-nik, krsti tako, kakor je predpisano. Neve-ljavne so pa spovedi, neveljavne so poro-ke, neveljavna birma, i. t. d.

Zatoraj rojak, ki nam je pisal, naj bo popolnoma miren. S tem, da je pisal dotič-no pismo, je storil le dobro delo, če bi tudi radi tega moral morda kake zabavljive preslišati. Da, bodite prepričani, da ste storili dobro delo in ste morda marsikomu odprli oči, da je poznal zmoto in to naj Vas tolaži. Par zabavljic boste že prestali, saj beseda ni konj. Ko se bode pa spreme-nilo in bodo nastopile zopet druge, zdrave razmere v Waukeganu, tedaj boste pa ime-li **čast, da ste storili svojo dolžnost**. In to Vam bo v sladko plačilo. Le sami pojdite nazaj v pravo cerkev in še druge nagovar-jajte. Zakaj bi postavljali v nevarnost svojo dušo, ko ni treba. Kolikrat se nam, kje ne dopade to ali ono, pa moramo potr-

peti. Kolikrat se otrokom oče ne dopade, in še s palico dobijo od njega, pa morajo z njim potrpeti. Vsem še Bog ne ustreže in tudi Vi ne, in ne jaz. Sedaj je tako, čez ma-lo časa se pa premeni, pa je! Duša je pa vendar še več kot vse drugo. Ali ne?

Zato, ljudje božji, kar nazaj v svojo cerkvico, katero ste si postavili s svojimi žulji. Pa če se komu to ali ono na dopade, pa potrpite Bog Vas vse blagoslovi!

Da ste nam zdravi!

Urednik.

Hrvatski ameriški duhovniki so imeli 11 avgusta letos že drugi sestanek v Chicago, Ill., kjer so se posvetovali o svojem skup-nem delovanju za blagor sebi izročene-ga ljudstva. Bog obilo blagoslovi njih delo-vanje, kajti dandanes pri razmerah, v katerih živimo, je res neobhodno potrebno, da se združujejo tudi duhovniki ene na-rodnosti za skupno in enotno delovanje, ker le s skupnimi močmi je mogoče dose-či skupni vspeh.

Pri tej priliki si pa ne moremo kaj, da bi ne vprašali javno č. g. predsednika slo-venske duhovske Zveze in č. g. tajnika, **kaj je pa s slovensko duhovsko Zvezo?** Ali spi? Ali je mogoče, da pri tako res-nih časih čuvaji Siona spe? Ali se more-mo potem čuditi, ako katoliški lajiki oma-hujejo, ko se voditelji na zganejo?

Bratje, na noge! ker resni so dnovi!

ZAHVALA.

Bolela me je noga pet mesecev, da se brez bergel niti premakniti nisem mogla. Nobeno zdravilo ni pomagalo. Zatekla sem se k Presv. Srcema Jezusa in Marije in jih goreče prosila za zdravje ter obljubila ob-javiti zahvalo v "Ave Maria". Čez nekaj tednov sem pomalem začela hoditi in se-daj sem popolnoma ozdravela. Naj bo čast in hvala Presv. Srcema Jezusa in Marije!

Ana Perčić,
Greaney, Minn.